**Verslag Cultuursessie, 25-9-‘26**

*Aanwezig*

*Raad: Twan Reintjes, Ronnie Rutten, Sander Pas, Yanick Cillessen, Bram Nijst, Marie-Louise Mans, Nicoline Mulder, Theo Kersten, Trix Cloosterman en Peter Wesseling*

*Burgerraad: Anke Sonnemans, Hedi Delheij, Annette Leijten-Van Uitert, Hans Frentz*

*College: Harald Hoeve, Mariska van den Hoogen (tot 15.00), Hans Teunissen en Janine van Hulsteijn (beiden vanaf 14.30)*

*Griffie: Peter-Jan Mol en Myra van Weelden*

**THEATERDEEL (13.30-15.00)**

Na een korte voorstelronde van theatergroep The Big Mo benoemt presentator Martijn Loerakker de zes kernbegrippen met betrekking tot Integriteit: dienstbaarheid, functionaliteit, onafhankelijkheid, openheid, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid. Gecheckt wordt wie op de hoogte is van de gedragscode van onze gemeenteraad, met daarin bijvoorbeeld ook aandacht voor welke geschenken je wel en niet mag aannemen/behouden!

Als raadslid wordt je aangesproken op straat; hoe beslis je of je wel of niet iets met dat verzoek doet? Kom je dan niet in de knoop met je kaderstellende en controlerende functie? Het is van belang om te kijken hoe je de grens stelt en waar je die stelt. Enkele ideeën vanuit de aanwezige (burger)raadsleden:

- Je toetst het verzoek aan je eigen politieke ideeën
- Je pakt het verzoek niet alleen op, maar laat de vragende persoon/organisatie meewerken

Het algemene besef is dat je als raadslid niet heel veel kunt betekenen voor een individuele burger. Een burger kan wel een breder signaal aandragen, dat een raadslid natuurlijk wel op kan pakken. Andere belangrijke constatering is dat je als raadslid niet alleen je eigen achterban vertegenwoordigt.

De theatergroep speelt een scene die gaat over onderling respect en het gebruik van social media. De impact van sociale media kan groot zijn, wees je hiervan bewust. Wederzijds respect en contact tussen raadsleden, ondanks rivaliserende ideeën, is de basis. Ieder is raadslid met de beste bedoelingen, ook als je een ander idee hebt bij wat het beste is. In veel gevallen bereik je meer door elkaar op te zoeken, te bevragen, in plaats van elkaar via de socials ‘aan te vallen’. In het gesprek hierover constateren we dat nieuwe raadsleden ook nieuw geluid mee brengen en nieuwe inzichten. De vraag ‘waarom doen we het zo?’ moet dan soms ook beantwoord kunnen worden – en moet kunnen leiden tot wat meer vrijheid, in de zin van dat oude gewoonten ook kunnen wijzigen.

De volgende scene gaat over beïnvloeding van raadsleden, bijvoorbeeld langs het sportveld. Een burger komt met een signaal, één die misschien conflicteert met je nevenfunctie. Een die een poging tot omkoop nadert. Een nevenfunctie die daarin misschien tegen je wordt gebruikt. Hoe ga je daar dan mee om? Spreek je de burger hierop aan, neem je dit wel mee? Hoe pak je dit aan? Wees je bewust van de schijn van belangenverstrengeling. Als het vervolgens op een stemming aankomt, stem je dan? Hier verschillen de meningen over, ook vanwege de

stemplicht. Uiteindelijk maakt het raadslid zelf de keuze, maar als je ook maar enigszins twijfelt, zou het fijn zijn als je daarvoor even met de griffier of met de burgemeester spart.

De theatergroep speelt een scene, waarbij je als raadslid ongewild een compromitterend gesprek opvangt. De vraag rijst of je als raadslid ook een bepaalde verantwoordelijkheid hebt om op te komen voor bijvoorbeeld de ambtenaren van de organisatie? Als je een gesprek hoort zoals hier werd opgetuigd (van alles wat de gemeente fout zou doen, een ambtenaar die daar de schuld van krijgt en men verhaal wil halen), hoe ga je hier dan mee om? De link wordt gelegd met het agressieprotocol van de gemeente. Hierin is aangegeven hoe we met agressie om willen gaan. Boosheid en emoties zijn volgens dit protocol oké, maar er is ook een grens. Wat moet er gebeuren als zo'n grens wordt overschreden? En wie moet er dan ingrijpen? In het geval van agressie en veiligheid, kunnen we daarin als raad en college dan samen één lijn trekken? Ook is de oproep om agressie altijd te melden, om het zero tolerance beleid uit te dragen.

Vervolgens speelt de theatergroep een scene waarbij de integriteit van ene raadslid in het geding is. Een nevenfunctie is niet opgegeven en er is sprake van overduidelijke belangenverstrengeling. Het is intern binnen de partij besproken, maar iemand van een andere partij heeft er ook lucht van gekregen. Wat doe je hier dan mee? Ga je naar de betreffende partij, naar burgemeester/griffier, stap je direct naar de pers? De burgemeester roept op om altijd naar hem of de griffier te stappen. Besef dat zaken uiteindelijk vrijwel altijd uitkomen, dus meldt het, ook als je het intern al opgelost hebt.

Wie is de aangewezen persoon om gedragsproblemen binnen de raad op te lossen? Bijvoorbeeld bij raadsleden die niet met elkaar overweg kunnen. Is dat voor de griffie, de burgemeester of aan de raad zelf? Tijdens de vergadering is dit aan de voorzitter, daarbuiten is de oproep om elkaar aan te spreken.

Presentator Martijn Loerakker sluit af met het noemen van positieve tegenhangers van een motie van wantrouwen, zoals een motie van vertrouwen, van dankbaarheid, van trots, van een uitgestoken hand. Zou op ludieke wijze eens ingezet kunnen worden.

**VERDIEPINGSSESSIE**

Na een rondje met meer en minder bijzondere weetjes over de deelnemers hebben we gesproken over wat een ieder onder integriteit verstaat en hoe je daar mee om gaat. Antwoorden varieerden logischerwijs:

- Ik moet mezelf in de spiegel aan kunnen kijken
- Ik hanteer mijn eigen moreel kompas, binnen de kaders van de wet
- Ik volg mijn onderbuikgevoel
- Integriteit is een subjectief begrip
- Bij twijfel spiegel ik bij de burgemeester
- Ik ben liever te streng voor mezelf dan dat ik de schijn tegen krijg
- Ik moet mijn eigen blik kunnen verdragen, maar ook die van de omgeving

De wet, subjectiviteit en het morele kompas is voor vrijwel iedereen het gedeelde kader. Er klinkt ook een oproep om een verlammende houding uit angst voor integriteitskwesties te voorkomen. Een ieder moet zich realiseren dat er ook zoiets is als een stemplicht.

Met een opdracht met stoelen laat The Big Mo zien hoe verschillende opdrachten/ideeën soms prima samen kunnen gaan, maar niet als elk team alleen maar voor hun eigen idee strijdt en zich daar aan vastklampt.

Met een woordenoefening in tweetallen laat The Big Mo zien hoe je soms allebei een eigen idee hebt en daar het gesprek op stuurt, met als gevolg dat je dan veelal langs elkaar heen praat. Soms moet je het stuur durven loslaten zodat je samen verder kunt komen.

Tot slot wordt de deelnemers gevraagd wanneer zij vinden dat de raad goed werkt. Daar kwamen o.a. de volgende antwoorden op:

- Als er fatsoenlijk gecommuniceerd wordt naar elkaar
- Als er efficiënt vergaderd wordt
- Als er rekening gehouden wordt met minderheden
- Als er goede besluiten genomen worden
- Als het collectief belang voor ogen gehouden wordt
- Als het debat over hoofdlijnen gaat
- Als het besef er is dat je als raadslid ook bent voor diegenen die niet op jou gestemd hebben
- Als emoties geaccepteerd worden, maar ook geparkeerd kunnen worden
- Als er snel en daadkrachtig vergaderd wordt
- Als er geaccepteerd wordt dat er een stevig debat mag plaatsvinden
- Als partijen goed samenwerken en communiceren
- Als besluiten gedragen en realistisch zijn
- Als je wanneer je als fractie niet achter een besluit staat, je toch weet uit te leggen hoe het besluit tot stand is gekomen
- As je beseft dat je als raad een voorbeeldfunctie hebt